

Farkas József

A pneumatoszféra

(Teremtés könyve, 1. fejezet)

Óriások jártak előttünk a XX. században. Az emberiségnek azokra a kiemelkedő, nagy alakjaira, szellemóriásaira gondolok, akiknek új gondolatai forradalmi változásokat idéztek elő életünkben; atomfizikusokra, csillagászokra, úrkutatókra, de természetesen gondolok orvosokra is, a biológia, kémia tudósaira, akiknek felfedezései a következő nemzedékek életében fognak robbanni, és akkor megint új fejezetet fognak nyitni az emberiség történelmében.

Különleges tisztelettel és hálával gondolok azokra a szellemóriásokra, akik *az emberre* nézve hoztak meglepően gazdag, új felismeréseket. Freudra és utána hosszú sorban a többiekre, akik néhány évtized alatt több új ismeretet halmoztak föl az emberre nézve, mint amennyit az előző évezredek alatt az összes tudósok együttesen. Kiváltságos korban élünk: óriások jártak előttünk ebben a században. Magamat törpének tekintem ezekhez képest, de rendkívül hálás vagyok azért, hogy ezeknek az óriásoknak a szellemi közösségében élhetek. Ők óriások, én törpe vagyok, és mégis valami olyan furcsa tételt fogok most felállítani, ami ennek a most kezdődő hosszú gondolatsornak az alaphangját üti meg. Így hangzik: ha egy ilyen törpe felkapaszkodik egy óriásnak a vállára, egy kicsit *meszszibbre lát*, mint maga az óriás. Magamat így tekintem; törpe vagyok, de Isten kegyelméből felkapaszkodhattam ezeknek az óriásoknak a vállára, és csendesen, de mégis öntudatosan vallom, hogy valamivel többet látok, mint ők. Persze ez nem az én kiváltságom csupán. Ezeknek a kicsinyeknek, törpéknek egész segítségük van, és ezekről Jézus egyszer így beszélt imádságában: „Hálát adok neked Atyám, mennynek és földnek Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmesek elől, és a kisdedeknek megjelentetted. Igen, Atyám, mert így volt kedves Te előttem!” – Jézus Krisztus is egy ilyen „kisdéd” volt, a mennyei Atyának a kisdede, aki meglátott

olyasmit is, amit az „óriások” nem láttak.

Az lesz a munkamódszerünk, hogy számba vesszük az „óriások” eredményeit, és aztán csendesen, de a hitnek a vakmerőségével hozzáfűzzük, amit Isten jelent ki az óriások vállán lévő kisdedeknek. Az emberről lesz szó, az ember titkait fogjuk vizsgálni.

Az óriások a rendet, az igazságot, a törvényt keresték, és meg is találták. Az emberre nézve megrendítően gazdag felismerésekre jutottak ebben a században a tudósok, közelebbről a mélylélektan óriásai. Ahogy annak idején új kontinenseket fedeztek fel a fáradhatatlan utazók, ezek a befelé utazók is új „kontinenseket” fedeztek fel. Ráeszméltek arra, hogy életünk gazdagabbik fele, a dinamikusabb fele, el van rejtve előlünk. Egy vékony, tudatos rétegben zajlik az életünk az öntudat és a tudatosság fokán, ez alatt azonban egy hallatlanul gazdag világ van, amelyikben félelmetes erők áramlanak. De nem össze-vissza, hanem csodálatos rendben, törvények szerint. Leszálltak ebbe a mély világba, és ámuló tekintetünk elé olyan törvényszerűségeket rajzoltak, amikről száz évvel ezelőtt még sejtelmük sem volt az embe-
reknek.

Igen, de ezek az óriások önnön hálójukba estek oly módon, hogy keresték a törvényt, és amikor megtalálták, úgy gondolták, hogy a törvényben a végső valóságot, a fellebbezhetetlen, a sziklaszilárd igazságot találták meg. Azt vallották, hogy ok és okozati összefüggéseknek a láncolatában zajlanak az események, és az ember illúziókban él, amikor szabadságról, szabad akaratról, döntésről beszél. Ez csak jótékony tudatlanságának tudható be. Marionettfigura az ember, csak nem látja a szálakat, amelyeken ezek a vak erők rángatják, ráncigálják az embert. Tehát az ember meghatározott lény, determinizmusban van, könyörtelenül érvényes rá a törvény. Háromféle fátumról szoktak

beszélni; a fátum a végzetet, a változhatatlan vaksorsot jelenti.

Van egy *szomatikus fátum* (a *szóma* testet jelent). A testünkben, idegrendszerünkben végzet van. Lebonyolódik valami, ami be van írva, be van vésve a sejtjeinkbe. Csak egy adatot mondok, amit fennen lobogtatnak, mint a szomatikus fátum bizonyító tételét. Az úgynevezett egypetéjű ikreknek a későbbi sorsát szokták vizsgálni. Vannak híres esetek arról, hogy egy anyának egypetéjű ikrei születtek, aztán elkerültek egymástól. Évtizedeken át teljesen más környezetben éltek, és egyszerre csak az egyik példátul az elmebetegségnek a jelei mutatkoztak. Sok száz kilométerrel odébb, egészen más családi, gazdasági, kulturális körülmények között élő ikertestvérénél is, egy-két hónap különbséggel ugyanaz az elmebetegség megjelent, bizonyítékaul a szomatikus fátumnak. Olyan mindegy, hogy milyen környezetben éltek, az egypetéjű ikrekben ott volt a végzet, a fátum, és az egyszer csak kibontakozott, és nincs apelláta ez ellen. A végzet, a törvény, a rend fellebbezhetetlenül érvényesül a test vonalán.

A második a *pszichés fátum*. Azt mondják ezek, hogy kicsi gyermekkorunkban, mielőtt öntudatra eszméltünk volna, mindenféle hatások értek, örömök, csalódások, és ezek bevésődtek az idegrendszerünkbe, embrionálisan kialakították a személyiségünket. Azzá leszünk nagykorunkban, akivé pecsételtek minket az első gyermekkori pszichés hatások, és ez ellen megintcsak nincs apelláta. Sziklaszilárdan kialakul a személyiségünk, és lebonyolódik az életünk a pszichés fátum vonalán.

Harmadiknak szokták emlegetni még a *szociális fátumot*. Mindnyájan benne élünk egy korban, egy népben, környezetben, városban, családban, és ezek a szociális tényezők megintcsak fatálisan meghatározzák az életünket. Ez ezeknek az óriásoknak a tanítása. Csodálatos részletezésben, aprólékosan, lenyű-

gözően, meggyőzően, szinte-szinte kétségbeejtően meggyőzően bizonyítják ezeket a fátumokat. Összegezve azt vallják, hogy az ember lett és az ember lesz, azzá lett és azzá lesz, akivé a mögöttes erők formálják.

Ezzel szemben mi komolyan vesszük mindazt, amit ők mondanak, mégis azt mondjuk, hogy nem. Az ember *lehet!* Itt van az óriási különbség. Kényszerű módon azzá lett és lesz, akivé lökdösik hátulról az erők, vagy pedig az ember *lehet*. Lehet olyan valakivé, aki valami módon mégiscsak felméri a dolgokat, és dönthet. Ez az én hitvallásom: az ember valóban lett és lesz, és nem szabad lekicsinyelni azokat az erőket, amik kívülről lökdösik, kényszerítik, de az ember méltósága mégiscsak az, hogy lehet szabad ember, megköötöttségeiben is eljuthat valamiféle valóságos szabadságra. Szem elől tévesztették azt, hogy Isten Szelleme lebeg a kaotikus folyamatok felett. A belső folyamatok önmagukban valóban olyanok, de van egy mögöttes közege, Isten Szelleme, és ez a mögöttes közege is hat. Az ember egész sorsához hozzátartozik ennek a mögöttes közegnek a ráhatása is.

Ennek a mögöttes közegnek a jelölésére új szót alkottam. Sokszor fogom emlegetni, görög szó: *pneumatoszféra*. A földgömbnek az anyaga benne úszik az atmoszférában. Felette van a sztratoszféra, afelette van még az ionoszféra. A fizikusok mostanában mindenféle szférákat fedeznek fel. Ezeknek a hasonlatosságára mondom, hogy nemcsak ezek a szférák vannak, hanem van ilyen is, hogy pneumatoszféra. Szellemi közegben is úszik, fürdik a világmindenség. Isten Szelleme lebeg a mélység felett, és ez így van mind e mai napig, nemcsak a teremtés hajnalán volt így. Valaki évezredekkel ezelőtt megsejtette a pneumatoszférát, de aztán elfelejtették, és itt az ideje, hogy újra felfedezzük, mert ebben úszik, fürdik az egész emberiség, mind-egyikünk élete.

Egy hasonlattal próbálom szemléltetni, hogy mire gondolok: Az édesanya meg akarja fürösztetni kisgyermekét, és ezért bizonyos műveleteket végez. Vizet enged, beindítja a bojlert, melegebb lesz, bepárasodik az ablak. Egy sereg fizikai folyamat indul meg, de mindez egy bizonyos szellemi közegben. Az *édesanya* szeretete ott rejtőzik a fi-

zikai folyamatok mögött, és a gyermek ezt valami módon érzékeli. Tehát a gyermek nemcsak a meleget érzékeli, és azt, hogy levetkőztetik, vízbe dugják, paskolják, hanem a pneumatikus töltést is. Gondoljuk most tovább a képet úgy, hogy az édesanya helyett egy megfizetett *alkalmazott* végzi mindezt. Ugyanúgy meggyújtja a gázt, a fizikai folyamatok ugyanazok, a gyermek mégis érzi, hogy itt valami más pneumatikus szféra veszi körül. De vigyük még tovább a képet; nem egy alkalmazott dolgozik, hanem az ultramodern világban ez az egész folyamat már gépesítve zajlik. Valami nagy *gép* felmarkolja a gyermeket, lehántja róla a ruhát, beleteszi a kádba, és paskolja, fürösztli. Mit gondoltok, mit érzékel majd akkor a gyermek? Fizikailag ugyanazok a folyamatok zajlanak, esetleg még szakszerűbben csinálja majd ez a késői gép, még higiénikusabban, még pontosabban, és a gyermek mégis valami irtózatosságot érez, mert nincs ott a pneumatikus szféra.

A Biblia tanítása szerint azok a fizikai, élettani, világtörténelmi vagy akár kozmikus folyamatok, amelyek ki vagyunk szolgáltatva, mind valamiféle közegben zajlanak le. Közelebről: jóakarátú, fejlesztő, előbbre segítő isteni erőknek a közegében zajlanak le a kozmikus, a történelmi és az emberi folyamatok. A modern embernek az alapvető gyötrelme az, hogy „elment az édesanya”, aki fürösztli őt, és most nagy markoló gépek emelik fel az embert, levetkőztetik, ágyba teszik, mindenféle szociális juttatásban részesítik, csak az egésznek van valami irtózatosságot szembélytelensége, sivársága. A modern életnek az alapvető gyötrelme, hogy zakatoló, zörgő törvények örvényében kering, kavargó a világmindenség, és „meghalt az Isten”. Üres lett a világmindenség, és ebben a kihalt, üres világmindenségben szorongás gyötri az embert, neurotikus lesz, rohan, fél, hangoskodik. Mindezt azért teszi és azért kell tennie, hogy valami módon elbírja ezt a sivárrá lett életet, vagy elmeneküljön, elrejtőzzön, valamilyen megoldást találjon. A modern embernek ezt kellene elmondani – ez az én mostani szolgálatomnak legfőbb értelme –, hogy van pneumatoszféra, és ne engedd, hogy a modern ígézet téged is neurotikussá tegyen. Ne add át magad annak a modern ígézetnek,

hogy árva vagy, hogy kiszolgáltatott vagy, hogy senki nem törődik veled, mert ez nem igaz! Hirdetem azt, amit az Isten igéje mond: Isten Szelleme lebeg a mindenség felett. Létezik ez a pneumatoszféra, és ebből segítő, gyógyító hatásokat lehet venni. Nem közönyös és üres világmindenségben zajlik az elárvult életed. Jóakarátú, segítő erők ölelésében élsz!

A hitvallásom tehát az, hogy van pneumatoszféra, van szellemi közege, van Istennek a Szelleme, ami körülveszi a történéseket, és gyógyító hatásokat vehetünk onnét. A szellem nem az emberből születő, hanem az emberen áthullámzó valami! Megáll ez? Hogy viszonyul ez az óriások tételeihez? Ezt még tisztáznunk kell. Van egy alapvető bibliai mondás, Jézus mondta: Legyen neked a te hited szerint. Ez azt jelenti, hogy ha te ezeknek a modern szellemóriásoknak az ígérete alá, vagyis a törvény, a változtathatlanság ígérete alá kerülsz, akkor „legyen neked a te hited szerint”. És akkor a te hited szerint lesz. Akkor fatálisan zajlik az életed. Ha te azt hiszed, hogy nincs segítség, ki vagy szolgáltatva a törvényeknek, marionettfigura vagy, és biológiai, átöröklött erők szabályain függ az életed, akkor tényleg ez van, akkor ezeken függ az életed, és véged van. Ha hiszel ezeknek az óriásoknak, és nem látsz többet, csak a sorsot, a törvényt, akkor áldozatává leszel ezeknek, és eltaposnak a törvények. Ha viszont hiszel annak, amit Isten Igéje mond, hogy tudniillik ezek a fizikai vagy élettani folyamatok egy mögöttes közegben, irgalmas, segíteni kész közegben, Isten Szellemének a közegében zajlanak le, és innét lehet erők, segítségeket venni, akkor ugyancsak „legyen neked a te hited szerint”. Akkor egyszerre átéled, hogy létezik ez a segítség. Átéled, hogy ez a pneumatoszféra mozgósítható. Hogyan? Erről fogunk beszélni a következőkben.

Kosztolányi Dezsőnek van egy szép kifejezése a műfordításról, azt szeretném most kiszélesíteni az egész emberi életre. Arról beszél, hogy a műfordítás olyasmí, mint „gúzsba kötve táncolni”. Szeretném, ha megtanulnánk ezt a szép kifejezést, alig lehet szebben elmondani ezt a tragikus, fájdalmas, szép feszültséget, amiben mi, emberek élünk. A XX. század szellemóriásai rámutatnak a „gúzsra”, amiben vagyunk. Azelőtt nem tudtuk, hogy

hányféle gúzsba kötve élünk, és most azt vallják ezek az óriások: „Mit ugrálsz, ember? Nem ugrálhatsz, nem lehet gúzsba kötve táncolni!” Kiderült, hogy az egész emberi élet, az akarat, a szabadság, a cél, csupa illúzió. Megszületett az egzisztencialista filozófia, és azt mondja: gúzsba kötve élünk, az egész élet értelmetlen, üres, nem lehet táncolni. A hívő embernek a többlete, hogy igen, igazatok van, gúzsba kötött emberek vagyunk, és mégis lehet táncolni. Ha a pneumatoszféra segítségül hívjuk, onnét erőket veszünk, gazdag és szép életet élhetünk gúzsba kötötten is! Nem több ennél a megváltott élet a földön! Lesz majd több is, hitünk szerint, de megváltott életben járni a földön nagyjából azt jelenti, hogy gúzsba kötve táncolni. Amiként az antropológusokat, pszichológusokat fenyegeti az, hogy csak a gúzszt látják és hirdetik, minket, átlagembereket, esetleg vallásos embereket fenyeget az az illúzió, hogy de-

hogyan, nincs itt gúzs, béklyó! Amit akarok, azt cselekszem! Vigyázni kell, mert együtt igaz a két dolog. Gúzsba kötve lehet táncolni, de nekünk, akik a szabadságnak, a döntésnek a káprázatában élünk, komolyan kell vennünk azt, hogy bizony ezek a fatális törvények érvényesek ránk is, és ha nem részesedünk Isten Szellemének a szabadító hatalmában, akkor ez az utolsó szó, amit kimondanak felettünk: gúzsba kötve élni. Ha Isten Szelleme szabadságot ajándékozik nekünk, akkor elkezdődik ez a furcsa emberi élet: maradunk emberek, férfiak, nők, öregszünk, a halálnak a félelme kínozik, tehetetlenek vagyunk, és mégis csodálatosan „táncolhatunk” gúzsba kötve.

Befejezésül egy bibliai történetet idézek elétek, Bartimeus történetét. Ez a szegény vak koldusember meghallotta, hogy arrafelé vonul el Jézus, és elkezdett kiáltani: „Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!” A többiek kezdték csendesíteni:

„Hallgass! Mit akarsz? Hiszen vak vagy!” Ez a fátum. „Koldus vagy, az is maradsz, amíg csak élsz. Nyomorult ember vagy. Mit akarsz? Mit vársz?” A végzetet, a változhatatlant tartották elébe, és annak korlátai közé akarták visszaszorítani ezt az embert, aki ki akart törni, és úgy érezte, hogy Jézusban megjelent a túlnani, a mennyei szféra. A földi szféra béklyóiból fellebbezett a mennyei szférához, és Jézus megkönyörült rajta, és meggyógyította. Ez a történet a Biblia egyik tipikus története. Vakok vagyunk, bénák vagyunk, koldusok vagyunk, és ha komolyan vesszük ezeket a fatális tényezőket, azok is maradunk. De körülvesz minket a pneumatoszféra, és időnként olyan erők is hatnak reánk, amelyek kibontják a mi béklyóinkat, vagy legalábbis bizonyos „táncolásra” adnak lehetőséget. Bartimeus azután is, hogy megnyílt a szeme, bizony gúzsba kötve táncolt minden nap. Maradt szegény, maradt a tudása, illetve tudatlansága, sokféle korlátozottsága, amiben addig volt. De ebben a gúzsba kötött állapotban mégis valami csodálatos táncot járt. És így volt Gandhi és Martin Luther King, és az erkölcsi életnek a nagyjai, a szentek, az apostolok, a reformátorok. Gúzsba kötött emberek voltak.

Félelmetesen kemény valóság az, amiben élsz. A magad erejéből nem tudsz kitörni belőle. De ha a pneumatoszférából, az Isten Szellemének világából hatások érnek, akkor csodálatos módon megszépül, kivrágzik az életed, és egy kicsit árnyéka lesz annak, aki „megkötözött királyként” halt meg a kereszten. Jézus is gúzsba kötve táncolt. Emberlétének a gúzsába kötve, a gyűlöletnek, az ellenkezésnek nagyon is fájdalmas béklyóiba kötve milyen csodálatos „táncot” járt!

Ez az emberi életnek a lehetősége. Ne álmodozzunk arról, hogy szárnyunk nő, és repdesünk! Ez nem lesz. És ne essünk kétségbe, hogy vak vagyok, koldus vagyok, erőtlenség vagyok, és ezen nem lehet változtatni. Amiként Jézus megkötözve is valóban csodálatos király volt, mi is, az ő árnyékában, az ő erőhatásában élhetünk, és ez a megváltott élet.

(Folytatjuk)

